

KBO Berkel-Enschot - Belangenvereniging van Senioren

Al sinds 1954

Actief

KBO NIEUWS

secretariaat: 013-533 53 88 - www.kbo-berkelenschot.nl - e-mail: info@kboberkelenschot.nl

In dit KBO Nieuws:

Van de voorzitter	1
Vacature bestuur	2
Aankondiging Kerstviering	2
Rabo ClubSupport.....	2
Vriendenloterij.....	2
Vrijwilligers gevraagd	3
Wekelijkse activiteiten.....	3
Maandagmiddag bridge	3
Internetcafé	3
Repair Café	4
Ons Koffie-uurtje	4
Samen uit Dineren	4
KBO-De Schalm riktoernooi.....	4
St Nicolaas bingo	5
Natuurwandeling	5
Bezoek aan het Europees Parlement	5
Oproep vrijwilligers Welfare	6
Verslag Toer Mee voor Toon.....	6
Verslag Zomerschool.....	7
Litteraire avond met Jaap Robben	10
Bevrijdingsconcert Concordia	10
Stichting Expo	11
Oorlogsangst.....	12

VAN DE VOORZITTER

Onlangs bracht ik met de vicevoorzitter een bezoek aan een soort minisymposium met als titel "Senioren zelf aan zet", georganiseerd door KBO-Brabant, inmiddels omgedoopt tot Senioren Brabant-Zeeland. In Zeeland hangt de bevolking voornamelijk de protestantse versie van het geloof aan, dus of het samengaan van deze provinciale KBO's veel extra leden heeft opgeleverd, weet ik niet. Ik heb ooit een aantal jaren in Zeeland gewerkt in de ouderen- en gehandicaptenzorg. De instellingen waar ik werkte vonden hun oorsprong in Brabant en waren van katholieke

signatuur. Behalve een verdwaalde, niet praktiserende protestant of atheïst, werkten er voornamelijk katholieken. Het dorp 's Heerenhoek, een katholieke enclave in de zak van Zuid-Beveland, was de hofleverancier voor medewerkers in deze instituten. In die tijd droegen de oudere bewoners nog klederdracht. Niet alleen kon je daarmee zien uit welk deel van Zeeland ze kwamen, maar ook welk geloof men aanhing. Mijn "opoe", de moeder van mijn oma uit de Hoekse Waard, kende ik alleen maar in klederdracht met kanten muts, oorijzer en twee grote kegelvormige gouden krullen. Dus geen oorijzer met gouden achteruitkijkspiegels die voornamelijk in Zeeland gedragen werden. Nu waren de kanten kappen dusdanig breed dat er weinig naar achteren te kijken viel. Maar ik dwaal af.

Het symposium dus. Allereerst werden we gebombardeerd met akelige toekomstbeelden voor ouderen in de vorm van statistische gegevens. De vaststelling van het toenemend aantal dementerenden, nu en in de nabije toekomst. De dubbele vergrijzing, waarbij ouderen steeds ouder worden en ook nog in aantal toenemen. Met als gevolg de toenemende zorgkosten waarmee de maatschappij wordt opgescheept. Tot de statistische groep behorend, kreeg ik bijna een schuldgevoel mede de oorzaak daarvan te zijn. Kommer en kwel dus. Ik heb wel gezelligere bijeenkomsten meegemaakt. De hamvraag was of je als oudere wel voorbereid bent op de toekomst. Nou vind ik "ouderen" in relatie tot "toekomst" enigszins tegenstrijdig. Toch denk ik dat je als oudere, met alle eventuele belemmeringen en beperkingen die het ouder worden met zich meebrengt, je toch altijd een toekomst voor ogen moet houden en moet proberen er iets van te maken. Het onderwerp van het symposium was voornamelijk gericht op huisvesting. "Waar woon je over tien jaar?" was de stelling, of meer de vraag. "Wil je nog blijven wonen in een relatief groot huis met een trap?" De bereidheid van de aanwezigen om over verhuizen na te denken was er wel, maar men wilde liefst blijven wonen in de wijk of het dorp waar men gesetteld was. Vastgesteld werd dat alternatieven om kleiner te gaan wonen niet of nauwelijks aanwezig zijn. (Bij de uitbreidingsplannen van Berkel-Enschot wordt overigens wel rekening gehouden met huisvesting voor ouderen.)

Het symposium werd afgesloten met een interactief gedeelte. Bij een dergelijk helaas niet uit te roeien onderdeel heb ik altijd de neiging me te verontschuldigen en de zaal te verlaten. Van groepjes rond een tafel met daarop een grote flip-over waar je van tekst voorziene gele post-its moet plakken, krijg ik altijd vlekken in mijn nek. Deze keer was een spel bedacht. Een soort mens-erger-je-niet met pionnen, een dobbelsteen en kaarten. Nu heb ik ook nog een bloedhekel aan spelletjes en ik moest de neiging onderdrukken om het spel niet te ontregelen door mijn pion dusdanig hard te verplaatsen dat de pionnen van mijn tegenstanders van het bord dansten. Toch vonden we door het spel elkaar in de problemen die het ouder worden met zich meebrengt. Er ontstonden geanimeerde gesprekken aan tafel en er werd gelachen, waarbij het aan zelfspot gelukkig niet ontbrak. Met enige tegenzin moet ik toegeven dat het spel, ondanks het infantiliserend karakter, toch voldeed aan waar het voor bedoeld was. Al met al dus toch een geslaagd symposium dat ook bij mij de vraag opriep of onze huisvesting wel toekomstbestendig is.

Leo de Graaf

VACATURE BESTUUR

In 2025 gaat ons bestuurslid Jan Hermes vertrekken na een periode van 10 jaar. Hij is, samen met Ad Dekker, verantwoordelijk voor de portefeuille "Belangenbehartiging".

Deze portefeuille omvat de individuele en collectieve belangenbehartiging in de meest ruime betekenis van het woord. Ieder bestuurslid heeft een speciaal aandachtsgebied.

Zo heeft Ad voor wat betreft de individuele belangenbehartiging als aandachtsgebied de VOA 's en CO 's (de Vrijwillige Ouderen Adviseurs en de Cliëntondersteuners) en Jan de belastinghulp.

De collectieve belangenbehartiging richt zich op het behartigen van de belangen van ouderen in het algemeen. De KBO is betrokken geweest bij de oprichting van Platform Welzijn Berkel-Enschot, waaraan alle welzijnsorganisaties deelnemen. Jan onderhoudt de contacten met de gemeente en met ContourdeTwern. Hij verzorgt ook de relatie met KBO-Brabant en is contactpersoon van de juridische helpdesk.

Kortom, een boeiende en veelzijdige portefeuille. We zullen bij de invulling van de vacature opnieuw kijken naar de bezetting van de posten.

Wanneer iemand geïnteresseerd is, zullen we in overleg met die persoon bekijken wat het beste bij hem/haar past.

Resteert ons nog te vermelden dat KBO Berkel-Enschot een bloeiende vereniging is met erg veel activiteiten. Het bestuur bestaat uit betrokken en enthousiaste leden. Het is een feest om daar deel van uit te maken.

Voor nadere info kan contact worden opgenomen met de voorzitter Leo de Graaf 06-22 13 39 55 en/of Jan Hermes 06-53 85 43 81.

Het bestuur

AANKONDIGING KERSTVIERING

Op **20 december** is de jaarlijkse Kerstviering. Deze begint om 14.00 uur in de Druiventros. Meer informatie in het volgende KBO Nieuws.

RABO CLUBSUPPORT

Op dinsdag 1 oktober 2024 werd in Tiliander, Oisterwijk door de Rabobank bekend gemaakt wat alle verenigingen die zich hadden aangemeld voor het Rabo ClubSupport, als bijdrage gaan ontvangen uit deze mooie Rabobankactie. In totaal wordt via deze ludieke actie circa € 200.000 uitgekeerd door de Rabobank aan de verenigingen die deelnemen. Per uitgebrachte stem door Rabo-leden betekent dit een bedrag van € 9,73. KBO Berkel-Enschot kan zich verheugen over een totaalbedrag van **€ 1.839,68**. Dit bedrag zal conform het destijds gemelde bestedingsdoel worden aangewend voor activiteiten in het kader van het project *Kunst door de brievenbus*. Langs deze weg willen we graag iedereen bedanken die op ons gestemd heeft. Tevens dank aan de Rabobank dat ze ook dit jaar weer zoveel clubs heeft ondersteund.

VRIENDENLOTERIJ

U kunt KBO Berkel-Enschot steunen via de Vriendenloterij. Er is een heel interessante en tevens gemakkelijke manier, waarop u KBO Berkel-Enschot kunt steunen. Wij zijn namelijk partner geworden van de Vriendenloterij. Dat betekent dat onze vereniging een 'goed doel' geworden is bij de Vriendenloterij. Mensen die meedoen met de Vriendenloterij kunnen nu KBO

Berkel-Enschot bij de Vriendenloterij aanwijzen als 'goed doel'. Minimaal 40% van de lotprijs gaat dan direct naar onze vereniging. Dat betekent dat van de € 15,25 die een lot kost iedere maand € 6,- naar onze vereniging gaat. Dat levert natuurlijk een behoorlijk financieel voordeel op voor ons.

Hoe werkt het? U kunt als u meedoet, of mee wilt doen aan de loterij, bellen naar de Vriendenloterij: 088 - 020 10 20. Via keuzeoptie 5 krijgt u een medewerker aan de lijn aan wie u kunt aangeven dat u KBO Berkel-Enschot wilt koppelen aan uw lot of loten. Daar zijn géén bijkomende kosten aan verbonden. De registratiecode van KBO Berkel-Enschot, waar dan om gevraagd wordt, is : **21828**.

Mocht u hierbij hulp nodig hebben, dan kunt u contact opnemen met Elly Moonen: 06-21 97 76 76.

Ook familieleden en bekenden die al meespelen, kunnen op die manier onze vereniging steunen zonder dat het hen iets kost. Eén telefoontje is voldoende! Zo speelt u mee met de Vriendenloterij en steunt u, zonder dat het u iets extra's kost, onze vereniging.

Kleine moeite, mooie steun! Geweldig toch!

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD

Wij zijn op zoek naar vrijwilligers die willen participeren in de werkgroep Vorming en Scholing. We vergaderen gemiddeld zes keer per jaar. Drie keer in april/mei om te brainstormen over het najaarsprogramma en drie keer in okt/nov voor het voorjaarsprogramma.

We stellen het cursusprogramma samen, hebben daarover contact met de docenten en begeleiden eventueel de cursus/activiteit. De werkzaamheden worden zo veel mogelijk gelijk over de werkgroepleden verdeeld. Heeft u leuke ideeën, wilt u meedenken over nieuwe activiteiten, en/of wilt u zelf een cursus geven? Laat het ons weten.

Reacties graag via: info@kboberkelenschot.nl

Als je vragen hebt kun je altijd even bellen met Frank Smarius, 06-38 13 97 09.

WEKELIJKSE ACTIVITEITEN

KBO Berkel-Enschot organiseert vele activiteiten. U treft hierover steeds informatie aan in dit KBO Nieuws en op de website. Daarnaast is er een aantal activiteiten die op vaste tijden en dagen georganiseerd worden zonder aparte vermelding. Voor deze activiteiten hoeft u zich ook niet vooraf aan te melden. Deze activiteiten zijn:

Maandag: 10.00u. Nordic walking vanaf parkeerplaatsen Schaapsven *
13.15u. Soos in De Schalm (bridge, rikken, biljarten)

Dinsdag: 13.30u. Fietsen Tempo 15 vanaf Eikenbosch 2

Woensdag: 09.30u. Renfietsen Tempo 25 vanaf St. Caecilia kerk

Donderdag: 13.00u. Jeu de boules bij Gilde St. Hubertus aan De Kraan

13.30u. Fietsen Tempo 18 vanaf Hemels

Vrijdag: 10.00u. Wandelen met oefeningen vanaf parkeerplaatsen Schaapsven

Zaterdag 10.00u. Nordic walking vanaf parkeerplaatsen Schaapsven *

De parkeerplaatsen Schaapsven liggen ca 500 meter voorbij Mie Pieters.

*starten ook mogelijk om 10.30u. vanaf parkeerplaatsen bij Proeflokaal Bregje, Moergestelseweg 123, 5062 SP Oisterwijk.

MAANDAGMIDDAG BRIDGE

Gezellig bridgen in Berkel-Enschot? Dat kan op maandagmiddag in SCC De Schalm aanvang 13.30 uur. Dit is gratis en zonder verplichtingen. U kunt bijna het hele jaar door komen bridgen. Het is wel handig als u een partner meeneemt. Als u zo rond 13.15 uur komt om u

aan te melden, komt het helemaal goed.

Voor inlichtingen Ben Maes tel. 013-533 44 26.

INTERNETCAFÉ

Wilt u een antwoord op uw vragen over het werken met uw PC, laptop, tablet of mobiele telefoon? Maak een afspraak via 06-46 33 41 06 (Trees Corbey), zodat u op dinsdagmiddag tussen 14.30 en 16.00 uur langs kunt komen in De Stulp in Torentjeshoef.

REPAIR CAFÉ

Sinds het najaar van 2022 hebben we in Berkel-Enschot een Repair Café, opgericht onder de vlag van KBO Berkel-Enschot. U kunt hier uw kapotte huishoudelijke apparaten - zoals koffiezetmachines, stofzuigers, enz. - laten repareren.

Het Repair Café is toegankelijk voor alle inwoners van Berkel-Enschot. De reparaties, met uitzondering van de aanschaf van vervangende onderdelen, zijn gratis. Ter dekking van de kosten is een kleine donatie wenselijk, maar niet verplicht.

Het Repair Café is open op elke eerste dinsdagmiddag van de maand, dus de eerstkomende zitting is op **dinsdag 5 november** van 13.30 tot 16.00 uur in de kantine van korfbalvereniging OJC '98, Rauwbrakenweg 38. De kantine, die achter tennisvereniging Rauwbraken ligt, is met de auto bereikbaar via de Koningsoordlaan. Met de fiets of te voet via Rauwbrakenweg of De Kraan.

Contactpersoon: Ad Dekker 06-53 77 05 99 of a.c.dekker1946@gmail.com

ONS KOFFIE-UURTJE

Elke eerste en derde woensdag van de maand (**nu op 6 en 20 november**) bent u tussen 10 uur en 12 uur van harte welkom in De Schalm. Het eerste kopje koffie of thee wordt u aangeboden door KBO/SWO. U hoeft geen lid

van de KBO te zijn en hoeft zich niet aan te melden. Ons Koffie-uurtje is voor alle senioren van Berkel-Enschot. U kunt gewoon binnenlopen en een plaatsje zoeken. Heeft u vervoer nodig dan kunt u een beroep doen op Els van der Meyden 013- 533 26 04 of Harriët de Bresser 06- 12 71 02 57 (kosten vervoer € 2,- per ochtend).

Werkgroep SocMa

SAMEN UIT DINEREN

Het Samen uit Dineren wordt maandelijks georganiseerd door KBO en SWO bij een van de plaatselijke horecagelegenheden en is bestemd voor alle senioren van Berkel-Enschot. Via het KBO Nieuws en op de activiteitenpagina van De Schakel kunt u zien waar het Samen uit Dineren in de betrokken maand plaatsvindt. U kunt zich hiervoor tot twee dagen van tevoren aanmelden via de website kbo-berkel-enschot.nl. Op de website vindt u ook het menu. Wilt u zich liever

telefonisch aanmelden dan kan dat bij Ine van de Wiel 06-10 73 75 62 of bij Ria van de Kam 013-533 26 21. Bij aanmelding graag doorgeven of u vlees of vis wenst en of u een dieet hebt. U bent vanaf 17.30 uur welkom en we starten met het diner om 18.00 uur. Het driegangenmenu kost € 22,50 p.p., exclusief de drankjes. Komt u voor de eerste keer, dan wijzen we u bij binnenkomst graag de weg. Er worden geen plaatsen gereserveerd. U schuift gewoon gezellig aan bij een tafel waar een plaatsje vrij is. De eerstvolgende keer is op **woensdag 20 november** bij de Druiventros. Daarna is het op **woensdag 18 december** bij Eeterij de Bron. Mocht u zich hebben aangemeld en toch, jammer genoeg, verhinderd zijn, dan vragen wij u dringend om uiterlijk twee dagen van tevoren af te melden.

Werkgroep SocMa

KBO-DE SCHALM RIKTOERNOOI

Kaartliefhebbers zijn van harte welkom bij het KBO-De Schalm Riktoernooi 2024-2025. Het jaarlijkse riktoernooi wordt georgani-

seerd in samenwerking met Sociaal Cultureel Centrum De Schalm voor inwoners van Berkel-Enschot vanaf 50 jaar.

Er wordt gespeeld in de foyer van Ons Koningsoord op zes donderdagmiddagen van 13.30 tot ongeveer 17.00 uur. U wordt per bijeenkomst ingedeeld op een willekeurige tafel. U kunt dus rustig alleen komen. Bij

dit toernooi wordt gespeeld om enkele dag- en eindprijzen. Na afloop van de finale is er een beker voor de speler met de hoogste score over vier van de zes bijeenkomsten. Daarnaast is er een wisselbeker. Het inschrijfgeld bedraagt € 3,50 per bijeenkomst, inclusief een kopje koffie of thee.

De data van het rijktoernooi 2024 – 2025 zijn:

2024		2025	
17	oktober	16	januari
21	november	20	februari
19	december	20	maart (finale)

Deze data worden ook tijdig gepubliceerd in een artikel en in de Activiteitenagenda van De Schakel en op de website van KBO Berkel-Enschot.

Nettie Verschure zal het toernooi begeleiden met ondersteuning van Jan Hermes. De rikcommissie wenst u alvast gezellige speelmiddagen.

Nettie Verschure tel: 06-18 63 72 33
e-mail: acm.verschure@gmail.com

Rikcommissie

ST NICOLAAS BINGO

Op **zondag 24 november** vindt in de foyer van de Schalm in Ons Koningsoord de jaarlijkse St. Nicolaas bingo plaats. Een gezellige bingomiddag met leuke prijsjes en een muzikale omlijsting. Natuurlijk vergeten we een stukje banket en de pepernoten niet! Aanvang 14.30 uur. Zaal open 14.00 uur.

Wij ontvangen u met een gratis kopje koffie/thee met iets lekkers. Deelname aan de bingo is gratis, alleen uw drankjes betaalt u zelf.

U hoeft geen lid te zijn van de KBO, alle senioren zijn van harte welkom!

Werkgroep Ontspanning

NATUURWANDELING

Er is maandelijks een gezellige en afwisselende wandeling in onze mooie natuur. De wandelingen vinden plaats op donderdag in de namiddag. We starten om 13.30 uur vanaf Eikenbosch 2, het oude winkelcentrum. We carpoolen en betalen € 2,50 aan de chauffeur. Na afloop drinken we koffie, op eigen rekening. We zijn rond 17.00 uur weer terug in Berkel-Enschot. Aanmelden is niet nodig. De volgende wandeling staat gepland op **28 november** in Liempde: Op pad met Omroep Brabant en Brabants Landschap.

Voor meer informatie betreffende de wandelingen kunt u contact opnemen met Jeff Denissen (06-24 69 17 40) of met Jan van de Wiel (06-10 47 66 54).

BEZOEK AAN HET EUROPEES PARLEMENT

Door de grote belangstelling hebben wij niet alle inschrijvingen kunnen honoreren voor een bezoek aan het Europees Parlement in het voorjaar van 2024. Een extra bezoek later in 2024 blijkt niet mogelijk, maar wel in het voorjaar 2025. Zodra wij een definitieve bevestiging c.q. datum hebben zullen wij u informeren. Leden die zich in het voorjaar wel hadden ingeschreven, maar niet waren ingeloot genieten voorrang.

Werkgroep Ontspanning

OPROEP VRIJWILLIGERS WELFARE

Namens SWO (Stichting Welzijn Ouderen) plaatsen wij de volgende oproep:

Wie wil ons helpen als vrijwilliger? Wij zoeken iemand die handwerken leuk vindt en een ander kan helpen bij het handwerken. De gezellige handwerkgroep komt om de twee weken op dinsdag van 14.30- 16.00 uur in Torentjeshoef bij elkaar om onder het genot van een kopje koffie/thee creatief bezig te zijn. De groep deelnemers bestaat uit bewoners van Torentjeshoef en andere mensen uit het dorp.

De vrijwilligers helpen en ondersteunen de deelnemers van de groep en dragen ideeën aan. Het gaat om breien, haken, borduren, patchwork etc. De huidige vrijwilligers zouden het erg fijn vinden als er een paar enthousiaste mensen het team komen versterken.

Meer informatie en aanmelden via e-mail: info@swo-be.nl of tel. 013-533 10 35 (Elly van Gorp, SWO).

VERSLAG TOER MEE VOOR TOON

De werkgroep Solidariteit heeft ook dit jaar, voor de derde keer, een fietstocht georganiseerd. De opbrengsten daarvan komen ten goede aan pater Toon te Dorsthorst. Deze pater is al meer dan vijftig jaar werkzaam in Suriname en zet zich onder andere in voor de vakopleiding van jongvolwassenen die in het binnenland wonen.

Startpost

Op zondag 25 augustus, de zon volop aanwezig, werd de startpost ingericht. De vrijwilligers kregen een lekker kopje koffie, geschonken door de gastvrouw van Boerderij Denissen. Er verschenen 66 deelnemers

aan de start om 25 of 40 km te fietsen. We hadden wat meer fietsers verwacht, gezien het mooie weer, maar de stemming zat er bij de fietsers goed in. Het inschrijven verliep vlekkeloos, door een goede opstelling op het terras. Gelijktijdig was er een babyshower bij Boerderij Denissen, heel gezellig, veel gasten en kinderen passeerden de inschrijftafel. Om 12.00 uur werd de startpost gesloten.

Fris- en smulpost

Kleurrijk gehelmd reden de deelnemers aan de fietstocht het erf van de Hondsbeghoeve op. Door deze kapsel verwoestende helmen moest je twee keer kijken wie wie was.

De smulpost was op loei-afstand van de koeien ingericht, in dit geval pinken. Bij de geheel belangeloos ter beschikking gestelde Food-truck lieten de fietsers zich de gesponsorde hapjes welgevallen, al of niet vergezeld van een drankje. In het zonovergoten zitje ontspannen zich geanimeerde gesprekken met complimenten over de gevarieerde route.

Het weer is bij het slagen van zo'n fietstocht uiteraard van groot belang. De tegenstelling met de tocht van verleden jaar kon niet groter zijn. Door de aanhoudende regen toen nuttigden de nat geworden deelnemers, opgepropt onder een kleine partytent, de hapjes. Desondanks was de sfeer goed en lacherig. We zaten tenslotte als lotgenoten in hetzelfde schuitje en dat schept een band. Ook nu was er een goede sfeer.

Toen de laatste deelnemers vertrokken waren, kwamen de onvermoeibare Ies en Ad alle stoelen en tafels ophalen. De boer is voor het gratis ter beschikking stellen van zijn erf met elektra, water en toilet, net als de eigenaar van het voedselbos in Spoordonk die dit voor de frispot deed, nog een fles Champagne aangeboden, althans een mousserende wijn van een mildere prijsklasse, maar niet minder smaakvol dan een originele fles uit de streek. En hun wederhelften kregen een mooie bos bloemen.

Resultaat

Naast het bedrag dat de deelnemers aan de fietstocht bij elkaar hebben gebracht en wat de sponsors hebben geschonken, mag ook het geld dat de deelnemers aan de KBO-busreis bijdroegen, niet onvermeld blijven. De voorlopige totaalopbrengst levert de lieve som van ruim € 4000,- op. Voorwaar: een respectabel resultaat. Allen: dank daarvoor, in het bijzonder ook de vrijwilligers bij de start, fris- en smulpost.

Werkgroep Solidariteit KBO-BE

VERSLAG ZOMERSCHOOL

Inmiddels is het herfst en zitten we binnen met de verwarming aan. Een mooi moment om terug te blikken op de Zomerschool en de balans op te maken.

Er waren bijna 700 inschrijvingen voor de 20 activiteiten: een prachtige score waar we als werkgroep trots op zijn. Bijzonder was dat we dit jaar veel nieuwe leden onder de deelnemers zagen. Een betere manier om je snel thuis te voelen bij de KBO Berkel-Enschot is er niet!

Het is bijna traditie geworden dat een dorpsgenoot de spits van de Zomerschool afbijt met een lezing. Dit keer was de eer aan Jos Loonen, die boeiend wist te vertellen over ons zonnestelsel en de mogelijkheid van **bewoonbare planeten** in de toekomst. Een wereld die letterlijk ver van ons afstaat, maar Jos wist die in begrijpelijke taal dichterbij te brengen.

John Lommen, eveneens dorpsgenoot, wakte in zijn lezing het werk van **Nikki de Saint Phalle** tot leven. Ze is vooral bekend om haar kleurrijke wulpse vrouwenfiguren. John liet zien en horen dat ze meer dan dat was: een veelzijdige kunstenares met een feministische inslag in haar werk. Frappant detail: de 36 toehoorders waren bijna allemaal vrouwen!

Groei en bloei

Het Middeleeuwse **Witte Kasteel** in Loon op Zand kent een rijke geschiedenis, die door de gidsen uit de doeken werd gedaan. Het sobere interieur staat in schril contrast tot de explosie van kleur buiten. Op het moment van bezoek – hartje zomer – stonden de kasteeltuinen in volle bloei. Een weelde aan rozen, andere bloemen planten en kruiden, en dat op een steenworp afstand van Berkel-Enschot.

Hoe je ook vanuit een andere visie kunt tuinieren was te zien in de **permatuin** en het voedselbos van John en Tiny Vermeer in Haaren. Op een 1 ha. groot terrein, omgeven door wilgen, hebben zij met ecologisch

tuinieren een grote variëteit geschapen aan bomen, planten en struiken, die ook nog eetbare producten opleveren.

Op pad met Gerard Otten

De bekende stadsgids Gerard Otten maakte vier keer zijn opwachting bij de Zomerschool. De eerste keer nam hij de KBO-ers mee op een wandel- en vaarroute langs de **Piushaven**. Vanaf het water lijken de gebouwen en gebouwtjes een rommeltje, maar door de uitleg van de gids ging je de chaos begrijpen en zelfs waarderen. Een regenbui mocht de pret in de boot niet drukken. Iedereen kroop gezellig bij elkaar onder de paraplu's.

Binnenkort gaat het **Paleis-Raadhuis** voor een paar jaar 'op slot' voor een grondige renovatie. Probleem was hoe alle zestig belangstellenden de kans te geven

dit paleis van koning Willem II nog van binnen te zien. Bij hoge uitzondering is deze activiteit na de Zomerschool nog twee keer herhaald. Met dank aan Gerard Otten, die alle drie de rondleidingen voor zijn rekening nam. Eén groep bofte dat de burgemeester ook tot de deelnemers hoorde, zodat hij zijn werkkamer in hoogst eigen persoon kon laten zien.

Ode aan vrijwilligers

Een klein museum met een groot verhaal, dat is **Gijzelaarskamp Beekvliet**. Dit museum draait helemaal op vrijwilligers, die het belangrijk vinden het verhaal door te geven aan de generaties na ons. Wat hier gebeurd is in de oorlog zou meer bekend moeten worden, vonden de bezoekers. Helaas moesten we veel belangstellenden teleurstellen, maar volgend jaar – 80 jaar bevrijding – staat dit bezoek zeker weer op het programma van de Zomerschool.

Twee groepen kregen de kans om achter de schermen van de **Voedselbank** te kijken. Het was indrukwekkend om te zien wat een enorme organisatie het is om iedere dag tweeduizend monden te voeden. Het zijn voornamelijk vrijwilligers die dit mogelijk maken. Bijzonder is dat er geen standaardpakketten worden gemaakt, maar dat de mensen zelf kunnen winkelen uit het grote aanbod.

De lanen op, de paden in

Traditioneel trekken we in de Zomerschool ook de wandelschoenen aan. De geplande wandeling door de duurzaamheidsvallei viel letterlijk in het water. De vele regen had het gebied tot een zompig moeras gemaakt. Onze gids Henk Hoppenbrouwers was niet voor een gat gevangen en wist op het laatste moment een goed alternatief te vinden in **Moerenburg**. Hoewel het een bekend stukje Tilburg is, kon Henk de wandelaars toch nog verrassen met nieuwe weetjes.

Dinsdag 30 juli was de warmste dag van de Zomerschool. Gelukkig was de wandeling in **Korvel** op de ochtend gepland, zodat de temperatuur geen spelbreker was. Dit oeroude stukje Tilburg sprak vooral tot de verbeelding van enkele 'meelopers', die in deze wijk opgegroeid waren.

Den Bosch en omgeving

In het Brabantse Esch waanden we ons even in het Engeland van de negentiende eeuw. Kunsthistorica Ingrid van Leeuwen vertelde met veel verve en humor over de vorsten **George IV en Victoria**. Haar lezing was doorspekt met sappige details over de levenswandel van de eerste en de grote historische betekenis van de tweede. De afsluitende high tea hield de Engelse sfeer nog even vast.

Er lijkt bij de KBO-ers een grote nieuwsgierigheid te zijn naar wat zich binnen de **rechtbank** afspeelt. Voor de derde keer stond dit bezoek op het programma van de Zomerschool en weer moesten we belangstellenden teleurstellen. De afsluitende rondleiding door het gebouw moest helaas sneuvelen, omdat de rechtszittingen uitliepen tot na vier uur. Sommigen vonden dat jammer, maar het merendeel had het 'juridisch steekspel' niet willen missen. "Razend interessant", aldus een van de deelnemers.

Het bezoek aan de **Norbertijnerabdij** in Heeswijk is het binnentreden van een andere wereld, een wereld van rust en bezinning. In de loop der eeuwen is de abdij uit 1134 steeds verder uitgebouwd tot het grote kloostercomplex van nu. De gids troonde de groep mee naar buiten om de verschillende bouwstijlen te laten zien. Indrukwekkend is altijd de galerij met de schilderijen van voormalige abten. Het bezoek eindigde in het proeflokaal waar het met een lekker abdijbiertje goed napraten was.

De **kamelenmelkerij** in Berlicum mag zich uniek noemen, omdat het de enige melkerij is in Europa. Kamelenboer Frank begon ooit met drie kamelen als hobby, en heeft nu een echt bedrijf met honderd kamelen en kalfjes. Het viel op hoe begaan de

verzorgers zijn met hun dieren, ze als het ware 'omarmen'. Natuurlijk moest er ook een glaasje kamelenmelk gedronken worden. Over de smaak viel te twisten (zout, licht zoet, romig), in ieder geval is het een supergezonde drank door de extra eiwitten.

Andere kant van het ziekenhuis

Normaal lopen we vlug door de gangen van het **ziekenhuis** op weg naar de afspraak. Maar nu stonden we stil bij de vele kunstwerken die daar te zien zijn. Een kijkje in de keuken wekte bewondering, omdat er met iedere patiënt rekening gehouden moet worden (zoutarm, eiwitrijk, vloeibaar, vegetarisch, halal, etc.). Plus dat het dan ook nog lekker moet zijn. "Het lijkt hier wel een hotel", was de reactie. Na de lunch kon iedereen meedoen aan de workshop **creatief bewegen**. Een heel geslaagde dag die liet zien dat het ziekenhuis meer te bieden heeft dan het geven van zorg.

Helaas kan het toch gebeuren dat we op de gipskamer van het ziekenhuis belanden. Evenwichtsproblemen, broze botten, minder spierkracht. Het zijn de kwalen van het ouder worden. Niet vreemd dat er veel belangstelling was voor de workshop **Valpreventie**. Onder leiding van een bewegingstherapeute kregen de deelnemers tips om vallen te voorkomen. En nog belangrijker.... technieken en handigheidjes om weer overeind te komen, als het dan toch een keer gebeurt.

De workshop **schilderen** met mixed media bewees dat je helemaal geen aanleg hoeft te hebben om iets moois neer te zetten. Onder aansturing van Wilma de Wilde ging iedereen aan de slag met snippers papier, stukjes karton, zand en een verfwast. Met deze simpele materialen ontstonden op het schilderdoek ware kunstwerken met een verrassend effect door het reliëf.

Oirschot en Spoordonk

Op de afsluitende dag van de Zomerschool stonden **Oirschot** en Spoordonk op het programma. 's Morgens werd onder leiding van een gids gewandeld door Oirschot. Het centrum is een aaneenschakeling van historische gebouwen en gebouwtjes, die gelukkig voor de slopershamer zijn behoed.

Daarna wachtte een lunch bij **De Stroom in Spoordonk**, het bedrijf van Jacques en Marij van der Schoot. Broodjes, ham, kaas, jam en melk stonden klaar. Zelf smeren en gezellig aanschuiven. Dat zorgde meteen voor een ongedwongen sfeer, zeker met een stralende zon aan de hemel. De Stroom staat bekend om het kweken van meervallen. Met hun brede bek en angstaanjagende snorharen zijn zij niet moeders mooiste onder de vissen. Gelukkig verdween dat beeld bij het proeven van de stevige vis.

Met een voldaan en tevreden gevoel hebben we als werkgroep de Zomerschool afgesloten. Helaas ook met wat weemoed, omdat we afscheid moesten nemen van Toke en Victoire. Met hun inzet van twaalf, resp. vijf jaar gaan we het enthousiasme en gezelligheid van deze ervaringsdeskundigen missen.

Het team van de Zomerschool: Coby, Elly, Janny, Jeanne, Joke, Pia, René, Toke, Victoire

LITERAIRE AVOND MET JAAP ROBBERN

In maart tijdens de *Boekenweek* en in november tijdens *Heel Nederland Leest* organiseren de KVG, St. Expo en de Bibliotheek Berkel-Enschot mooie avonden met diverse schrijvers die komen vertellen over hun boeken en actuele thema's. Lezers en niet-lezers, iedereen is hierbij welkom!

Tijdens *Heel Nederland Leest* hebben we een mooie (literaire) avond met schrijver Jaap Robben. Jaap wordt geïnterviewd naar aanleiding van zijn boek *Schemerleven* met een link naar *Nederland Leest*. Hij is een van de subtielste romanciers van het Nederlandse taalgebied. Robben toont zich een meester in de korte ingehouden zinnestjes. *Schemerleven* is een indrukwekkend en fijnzinnig boek over familie en verlies.

Jaap Robben

Jaap Robben (1984) schrijft niet speciaal voor een leeftijd, maar voor iedereen in het bijzonder. Poëzie, prentenboeken, reportages en romans. Hij veroverde met zijn romandebuut *Birk* boekhandel, lezer en recensent. *Birk* werd bekroond met onder andere de Nederlandse Boekhandelsprijs. *Zomervacht* haalde de longlist van de International Booker Prize, was DWDD Boek van de Maand en oogstte ook buiten de Nederlandse taalgrenzen veel lof. In 2022 verscheen zijn veelbesproken laatste roman *Schemerleven* die werd bekroond met de Confituur Boekhandelsprijs

2023. Robbens romans worden verfilmd en zijn werk verschijnt inmiddels in vijftien talen.

Bron: Stephan Vanfletteren

Datum: woensdag 6 november
Tijd: 20.00 tot 21.30 uur
Locatie: Ons Koningsoord, kapittelzaal
Kosten: € 10,-
Tickets: onskoningsoordcultureel.nl

BEVRIJDINGSconcert CONCORDIA

VR/VREDE
DEEL JE
MET ELKAAR

Muziekvereniging Concordia gaat op **24 november** een concert uitvoeren ter gelegenheid van 80 jaar bevrijding van Nederland. Tijdens dit concert treden ook de "Dutch Pipes and Drums" op in mooie originele Schotse kledij met de klanken van de typische Schotse doedelzak. Naast muziekstukken van onder andere Hymn tot the Fallen, Band of Brothers, en John Lennons Imagine, die door Muziekvereniging Concordia worden uitgevoerd, zijn er ook enkele muziekstukken die we gezamenlijk met de Dutch Pipes

and Drums zullen laten horen. Dit alles onder de bezielende leiding van MV Concordia's dirigent Adri Verhoeven.

Dit concert is gratis toegankelijk. Graag nodigt MV Concordia hiervoor alle KBO-leden uit.

Datum: 24 november

Tijd: 14.00 uur (tot ca 16.00 uur)

Locatie: verenigingsgebouw van "Handboogvereniging De Meierijers" aan de Hoolstraat 4a te Berkel-Enschot.

STICHTING EXPO

SCC De Schalm en Stichting EXPO presenteren in het kader van 4 x 10 = 30 in dit seizoen:

LEZINGPLUS NR 1 HET MODERNE CIRCUS

Lezing door JOOST GOUTZIERS met twee circusacts. Joost Goutziers, jarenlang cultureel journalist van het Brabants Dagblad is een echte liefhebber van het circusgenre. Met name van het moderne circus waarin naast acrobatiek ook dans, muziek, mime en theatrale aspecten een wezenlijke rol spelen. En... hij kan daar boeiend over vertellen.

Traditiegetrouw laten we ook de "praktijk" zien. Voor en na de pauze treden kort twee circusartiesten op. Aylish met een handstand-act en Jannis Kaske met diabolo. Allebei zijn ze geschoold via de Study of Circus and Performing Arts van Fontys.

Datum: woensdag 20 november

Tijd: 20.00 uur

Locatie: Ons Koningsoord

Kosten: € 10,- (incl. koffie/thee in de pauze)

Passe partout-houders betalen € 30,- voor alle vier de lezingenplus.

Tickets: onskoningsoordcultureel.nl

ORQUESTRA TIPICA TANGO PASIÓN

Sinds zijn ontstaan tien jaar geleden bouwde dit orkest van een kleine twintig mensen een uitgebreid repertoire op, waarin de hele tango-geschiedenis weerspiegeld wordt. Tango's, milonga's en walsen uit de gouden jaren van de tango tussen de twee wereldoorlogen, maar ook jongere nummers van de grote vernieuwer Piazzolla.

Alle geijkte instrumenten voor dit genre zijn vertegenwoordigd zoals piano, accordeon, bandoneon, viool en contrabas. De zang wordt verzorgd door Nancy Koppert. Het orkest staat onder leiding van de Argentijnse bandoneonist Matias Pedrana. Bij enkele nummers treedt bovendien een dansend tangopaar op. Hoe kunt u beter in de sfeer komen?

Datum: zondag 24 november

Tijd: 11.30 uur

Locatie: Ons Koningsoord

Kosten: € 10,- (incl. koffie/thee in de pauze)

Tickets: onskoningsoordcultureel.nl

eventueel op de dag van de voorstelling aan de zaal, met € 1,- korting voor KBO-leden.

OORLOGSANGST

Velen van ons zijn van na de oorlog. Er zijn hier echter ook nog mensen die de oorlog bewust hebben meegemaakt. Loes heeft dit gedicht mogen voordragen tijdens de bevrijdingsviering op 18 oktober in 't Muziekhuis.

het donkert . . . de avond valt
 spertijd is reeds ingegaan
 bij het schaarse licht van de maan
 over struikelstenen
 met sneuvelbenen
 op de tenen sluipen
 langs gevels kruipen
 laat die maan alsjeblijft niet te helder schijnen
 zachtjes verdwijnen
 achter gesloten luiken
 fluisteren in bibbertaal
 de angst. . . de honger . . . de geluiden . . .
 voetstappen in de nacht
 brommende vliegtuigen
 alarmerende sirenes
 de geur van de kelders
 mensen opeengepakt
 met grote ogen in de stilte
 een moeder die zich voorover bukt
 haar zachte handen liefdevol tegen de oren van haar kindje drukt
 de angst . . .
 oorlogskinderen zullen het nooit vergeten
 het staat hen in 't geheugen gegrift
 vrijheid is een grote gift

mijn gezonde goed doorvoede lichaam
 is waar ik mij deze dagen voor schaam
 ik heb nooit honger gekend
 ben mijn hele leven verwend
 met eten zo veel ik wil
 deze dagen maakt mij dat stil

want
 tijdens de oorlog was iedereen . . .
 vel over been
 "dik worden daarvoor heb ik aanleg"
 ik moet mij schamen als ik dat zeg
 want
 tijdens de oorlog was iedereen . . .
 vel over been

tegenwoordig . . .
 "ik heb trek in iets lekkers
 want ik heb honger"
 we weten niet meer wat het betekent . . .
 "honger"
 op iedere straathoek kan je iets kopen
 je hoeft er nooit ver voor te lopen
 in de Hongerwinter liepen mensen honderden kilometers
 om bij boeren wat te eten te halen
 als de oorlog en bevrijding worden herdacht
 van mensen die gebukt gingen
 onder een overheersende macht
 is wat ik zal moeten beamen
 dat ik mij werkelijk diep kan schamen
 niet te weten wat honger is
 aanleg om dik te worden
 was niet aan de orde
 tijdens de oorlog waren er geen dikke mensen
 toen was iedereen . . .
 vel over been.
 we mogen dit niet vergeten
 we danken aan hen die hebben gevochten voor onze vrijheid
 elke dag een overvloedige maaltijd
 zij hebben gezorgd dat we nu zo lekker kunnen eten
 dat mogen we nooit vergeten

Loes Westgeest

